

Komentář ministra životního prostředí Petra Hladíka k rozvoji fotovoltaických elektráren v ČR díky investicím z Modernizačního fondu a dalších dotačních programů resortu životního prostředí

8.1.2024 - Lucie Ješátková | Ministerstvo životního prostředí ČR

Komentář ministra životního prostředí Petra Hladíka (KDU-ČSL) k rozvoji fotovoltaických elektráren v ČR díky investicím z Modernizačního fondu a dalších dotačních programů resortu životního prostředí:

"Levná energie bez stopy kouře? Česko konečně ukázalo, že umí rozvíjet zelenou energetiku s rozumně nastavenou podporou. Vláda Petra Fialy se zavázala, že rehabilituje fotovoltaiku a pomůže ke vzniku alespoň sto tisíc instalací na střechách. Po dvou letech vlády můžeme říct, že se nám to podařilo. Naše vláda na to však nebyla sama. Díky patří téměř 123 tisícům domácností, které od konce roku 2021 využily nabídku investiční podpory pro pořízení vlastní solární elektrárny na střechu domu. Následují je firmy osazující fotovoltaickými panely střechy svých průmyslových hal nebo kanceláří i společnosti, které staví solární elektrárny na brownfieldech nebo zemědělsky hůře využitelné půdě. Každý takový projekt přispívá k posílení české energetické bezpečnosti a pomáhá řešit a snižovat spotřebu fosilních paliv.

Renesance solární energie přišla v pravý čas, Česko má za sebou energetickou krizi, která nás jen v roce 2022 stála na dovozu fosilních paliv přes 400 miliard korun. Máme za sebou také rok 2023, který se zapíše jako nejteplejší rok od začátku vedení meteorologických záznamů. Změnu klimatu i naši energetickou bezpečnost musíme brát vážně. Oba problémy lze řešit našťastí současně: fosilní paliva pomůže nahradit kombinace zvyšování energetické účinnosti i rozvoj obnovitelných zdrojů energie.

Ministerstvo životního prostředí loni ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu připravily strategii, která má potřebné snížení emisí zajistit, takzvaný Národní klimaticko-energetický plán. Scénáře ukazují, že do roku 2030 potřebujeme zvýšit výkon solárních elektráren na minimálně 10 tisíc megawattů. Jen letos zejména díky dobře nastaveným programům jako je Modernizační fond či Nová zelená úsporám přidáme zhruba 1 tisíc megawattů nových fotovoltaik. Celkový výkon solárních projektů, které se úspěšně do těchto programů přihlásily a jsou v různé fázi realizace, je zhruba 2 200 megawattů. Jde o nejmenší instalace na rodinných domech, střední na průmyslových halách i větší projekty třeba na bývalých skládkách. Tento výkon bude schopen nasytit spotřebu 650 tisíc českých domácností s běžnou spotřebou. Větší fotovoltaiky vzniknou díky financování v rámci Modernizačního fondu, na které využívá Česko prostředky z evropských zdrojů z emisních povolenek. Ty ročně vyrobí tolik energie, která jinak odpovídá spalení 20 tisíc vagonů uhlí, a to je pořádné číslo. Čistá energie je přitom levnější a hlavně zdravější. Připomenout můžeme i konkrétní přínosy pro domácnosti: po pořízení solární elektrárny na střechu rodinného domu může rodina ročně ušetřit až 32 tisíc korun. Solární střecha tak rodině přinese částku rovnající se téměř třinácté mzdě. Solární panely rostou na střechách rodinných domů jako houby po dešti díky programu Nové zelené úsporám. Z necelých 70 tisíc schválených projektů za minulý rok a s více než 120 tisíci projekty odsouhlasenými od roku 2021 se vyrobí tolik elektřiny, že bez problému pokryje roční spotřebu 275

tisícům domácností, což je víc domácností, než žije například v Brně. Novými projekty spolu s již existujícími fotovoltaikami, postavenými v minulých 17 letech, tak můžeme v Česku mít ještě před rokem 2025 téměř 5 tisíc megawattů solárního výkonu. Trend ukazuje, že cíl do roku 2030 jsme schopni splnit. Zásadní podmínkou však je smysluplné využití finančních prostředků, které získává Česko za prodej emisních povolenek.

Nemůžeme přitom otálet: prostředky na dekarbonizaci máme k dispozici do roku 2030 a nevíme, kolik a zda budou k dispozici v další dekádě. Právě z prodeje emisních povolenek můžeme levně a efektivně zafinancovat českou energetickou modernizaci: vedle rozvoje zelené energetiky také renovace budov, efektivnější průmyslovou výrobu tak, aby podniky vyrobily více s menší spotřebou energie či čistou mobilitu například v podobě tichých a ekologických autobusů. Kvalitní nastavení podmínek dekarbonizace je také klíčem k zachování konkurenceschopnosti českých průmyslových podniků, k řešení energetické bezpečnosti a zajištění cenově dostupné energie. Tisíce českých firem jsou součástí dodavatelských řetězců v rámci mezinárodní působnosti. Naše proexportní ekonomika jim potřebuje nabídnout dostatek zelené energie, která jim umožní zachovat exportní pozici a nehrozí možný přesun podnikání do zemí, které budou mít více levné bezemisní energie. Před naší vládou tak stojí další úkoly, které umožní doplnit k fotovoltaice ještě větrné elektrárny (potřebujeme alespoň 1,5 tisíce megawattů do konce desetiletí) či bioplynové stanice. Souběžně pracujeme na rozvoji akumulace a nastavení podmínek pro řešení flexibility, které podpoří efektivní využití energie z proměnlivých obnovitelných zdrojů energie. Nemá cenu vracet se do minulosti. Česko se potřebuje spojit a umožnit rychlou modernizaci tuzemské energetiky, ve které budou v této dekádě obnovitelná řešení hrát jednu z klíčových rolí.

Rozvoj výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů je obrovskou příležitostí pro Česko a jeho tradičně vysoce kvalifikované průmyslové obory. Modernizace energetiky je také šancí pro regiony, neboť díky zeleným projektům budou moci nabídnout konkurenceschopné podmínky pro lokální ekonomiku a zaměstnanost. Na to, jak Českou republiku provést procesem dekarbonizace, máme jasný plán, kterého se musíme držet. Nenechme si budoucnost projít hlasy populistů, kteří nevidí dál než za volební období. Máme před sebou ještě hodně práce, ale žene nás kupředu myšlenka, že předáme budoucí generaci naši zemi jako moderní a energeticky soběstačný stát. Budoucnost je v našich rukou. Renesance solární energie ukazuje, že se jí bát nemusíme."

https://www.mzp.cz/cz/news_20240108_Komentar-ministra-Hladika-k-rozvoji-fotovoltackych-elektraren-v-Cesku